

Finnlands martyrium etter „freden“

103282

Den finske generalkonsul Hellström gir en rystende realistisk skildring av livet i bolsjevismens slagskygge.

Finnlands generalkonsul Hellström stod sterk, men heveget på det store møte som igår var arrangert av Oslo by som ledd i hjelpen for Finland. For generalkonsulen, hvis fedreland skulde likvideres av bolsjevikene, om rikskansler Hitler er ikke hadde grepet inn, var opmarsjen igår i tilslutning til Hitlers appell mot bolsjevismen, sikkert en stor begivenhet. Generalkonsulen sa på sin maudige og greie måte følgende:

13. mars 1940 var Finland nødt til å slutte fred med Sovjet-Samveldet, en fred som kjentes lammende tung etter alle ofrene. Allerede ut fra de fredsbetingelser som blev diktert oss, framgikk det hvilke egentlige hensikter Sovjet hadde. Den nye grense blev bestemt slik at Finnlands forsvarsmuligheter skulde tilintetgjøres. Grensen kom til å kryssse naturlige forsvarslinjer, på samme tid som den gjorde veinettet helt ubrukbart. Sovjet-Samveldet skaffet sig ved fredstatningen en militært heltlig utgangsstilling for et nytt overfall. Men ikke nok med det. For å gjøre Finland fullstendig forsvarsløst mot et anfall av de velledige stridskrefter, krevet Sovjet-Samveldet at marinebasen Hangö og at Sallabanan skulde bygges. Sovjet-Samveldet forklarte at overtagelsen av marinebasen på Hangö var nødvendig da man måtte ha denne nøkkelposisjon til den Finske Viken for å sikre den store sjøfartsbyen Leningrad. Men de stridskrefter som blev stasjonert i Hangö, pekte ikke så meget på defensive marineoppgaver som på en offensiv — en offensiv tillands. Store stridsvognandelinger og grovt jernbaneartilleri behøves ikke for sjøkamp. Alle stridskrefter i Hangö er for det meste sammensatt med henblikk på et hurtig anfall tillands. Hangö er en pistol som er rettet mot Finnlands hjerte. Krevet om bygningen av Sallabanan var like

Finnlands representant, generalkonsul Hellström taler.

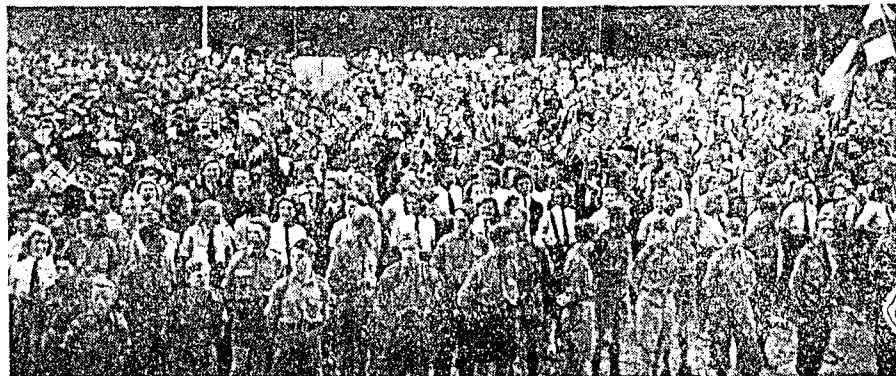
Jeg vil først på vegne av mitt land bringe det norske folk en varm takk for støtten under vinterfelttoget 1939—40, da Finland kjempet sin hårde strid mot bolsjevismen. Finland kommer aldri til å glemme de mange varmhjertede og rørende bevis på sympati og medfølelse, som strømmet til oss fra Norge under vår tunge forsvarskamp.

Aldri tidligere har man opplevet en slik stemning for Finland og imot bolsjevismen som igår.

Inntrykk fra byen og Oslo kommunes møte igår for Finnlands kamp.

Hovedstaden stod igår kveld fullstendig i den finske frihetskamps tegn. Universitetsbygningenes frontfasader hadde hele dagen stått pyntet til den store folke demonstrasjon med de norske og finske farver foruten de nasjonale staters flagg. En grønneklædd baldakin foran spillehallen innrammet talerstolen. Alt tidlig på kvelden hadde folk stillt sig op i de tilstøtende gater og på de forskjellige samlingsplasser i byens utkanter, hvorfra lange tog med demonstranter bærende norske og finske flagg og med musikk i spissen marsjerte mot byens centrum og tok oppstilling på Universitetsplassen og i Studenterlundene. Den gamle akademiske plass artet sig av og til som et opprørt hav av hvirvlende norske og finske flagg, som blev svinget med begeistring hver gang et bifall skulde utlases.

De fleste konstituerte statsråder og andre personligheter var tilstede, og begivenhetene blev åpnet av Oslo kommunes ordfører Fritz Jenssen, som representant for Oslo by — stevnets arrangør. Ordspøreren holdt en kort innlednings-tale hvori han gav uttrykk for det norske folks glede over at Finland nu skal få tilbake sine tapte områder og hundretusenere av mennesker skal få tilbake sine hjem. Deretter talte den finske generalkonsul Hellström. Etter Hellströms tale sang forsamlingen den finske nasjonalsang, og Nasjonal Samlings fører Vidkun Quisling besteg så talerstolen. Det kan trygt siges at skjont sympatien for Finland tidligere har gitt sig vakre utslag herhjemme har den finske sak aldri før blitt mottatt med en så spontan glød av begeistring som denne sommerkveld foran Universitetet i Oslo.

De fleste konstituerte statsråder og andre personligheter var tilstede, og begivenhetene blev åpnet av Oslo kommunes ordfører Fritz Jenssen, som representant for Oslo by — stevnets arrangør.

Stetsplassen igår.

Bolsjevismen har arbeidet konsekvent internasjonalt mot dette mål og har gjort bruk av alle mulige midler og dekkorganisasjoner, som f. eks. fredsforeninger og lignende. Stalin samlet all makt i sin hånd. Han var sjef for Sovjetveldet, sjef for det kommunistiske parti i Russland og sjef for de kommunistiske maktorganer i verden. Og blandt Sovjets maktorganer står den røde armé fremst.

Stetsplassen.

Nasjonale arme, verdens.

Op innenfor... De nasjonale stater og Hitler fører ikke krig mot det russiske folk. De fører krig mot bolsjevismen, for å fri det russiske folk og verden.

„Ned med Sovjet“

men i virkeligheten i jødedømmens, å slå Tyskland ned. Vi så også hvordan England lå på kne i Moskva i fem måneder for å få bolsjevikene over på sin side for å slå vårt germanske broderfolk ned — og hvorfor Tyskland derfor var nødt til å slutte en ikke-angrepspakt med Sovjet-Samveldet, for å fri sig fra dette kvelertak, og for ikke å bli dolket i ryggen.

Alt og England folks ulykke.

blitt at Finland og Nord-Norge var blitt tatt, og at Syd-Norge var blitt bombardert sønder og sammen. De allierte forsøkte domgang å utnytte Norges sympati for Finland på den skammeligste måte.

nye mot det gamle

har forsøkt nok foretrukket å tie stille. Han og hans medlykninger er landsforrædere idag mer enn nogen sinne. Hvad vilde de praktiske følger bli av russisk seier? Jo, for Norges vedkommende vilde det bety en forferdelig humgerand. Store deler av befolkningen vilde bli slept bort, og halvparten likefrem omkomme. Situasjonen er derfor klar. De som ikke er i mot bolsjevisme, er med den, og de fortjente virkelig også å få smake dens svupe.

knekket bolsje-

ning, men hans grav. Når aksemaktene har fått befridd det russiske folk, står 400 millioner mennesker sammen, og alt som trenges for å bryte enhver blokad er i deres hånd. Når Stalin rømmer til England får

Så l... har vi... Depne... et ledd... av jord... 1000, og... de sam... skrift, i... og han... logen h... som dr... er det... gene v... vinket... det uk... sporene... som lig... ker. A... under... nesker, andre i

Mot... veier t... gåter... store, dog de... det ble... der bo... Vårt... det va... sånn o... har do... Eriksor... drer ti

Den... met sig... I ett... nordme... og Gar... hit. M... siddels... som eg... Omf... år 900... sitt sk... til Isla... ha nks... mener... magssa... den fsi... som h... 983 sei... det lan... sett ve... Eiri... og stit... byder... disse s... opprett... Næ... fremtr... oppdr... Dette... lands... i Nord... Tre... kevel... efter... er de... holder... til å t... lynvis... viking... Me... spor... at no... drevei... Grøn... gende... selv o... Har v... måtte... våre... overb... Gr... tid, f... saga... Grøn... andre... Ingol... viklo... ger h... nok o... vest... tro s... ktor i

Mot og tro skal reises i det norske folk.

Toget fra Colosseum med en Hirdavdeling i spissen.

kom Sovjet-Samveldet med en skarp protest mot Finnlands initiativ om å slutte en nordisk forsvarsallianse. Slik imot all internasjonal ko-tyrne har Sovjet-Samveldets diplo-

matiske og konsulære representanter i Finland blandet sig inn i de indre anliggender og drevet spionasje. I denne hensikt blev også Sovjet-Samveldets diplomatiske og konsulære representasjon i Finland sket i

ulørt grad. Sammenlagt befant det sig i Finland i Sovjet-Samveldets tjeneste 42 diplomatiske og konsulære tjenestemenn og 171 andre funksjonærer. Men Sovjet-Samveldets politiske og økonomiske krav

utover det som var nevnt i fredstraktaten strakte sig til mange ulike områder og blev, sett fra finsk synspunkt, mere og mere betenkelig.

Den 23. juni 1940 tok Sovjet-Samveldet meget overraskende opp spørsmålet om Åland, som ikke var nevnt under fredsforshandlingene i Moskva, og forlangte at Åland skulde demilitariseres, de derværende forsvarsverk ødelegges og at Sovjet-Samveldet selv skulde få tillatelse til å overvåke demoleringsarbeidene.

Gjennom dette forlangende vilde Sovjet-Samveldet skaffe sig mulighet for, på et bestemt tidspunkt, å sette sig i besiddelse av Ålandsgene. Ved samme anledning fremkom også Sovjet-Samveldet med krav på nikkelgrubene i Petsamo. Det tredje, meget betenkelige krav gjaldt militære transportier med jernbanen gjennom finsk territorium til det overtatte område ved Hangs. Nogen

av disse krav var heller ikke nevnt i det fredsutkast som blev fremlagt. Men det var innlysende for alle at de russiske transportier gjennom finsk territorium innebar en stor fare for landet.

Et til tross for at Finland i utallige spørsmål forsøker å imøtekomme Sovjet-Samveldet for å få opprettet normale forhold førte det til intet. Tvertimot, den 12. november 1940 ved underhandlingene i Berlin forlangte Sovjet-Samveldet frie hender for tillutt å gjøre opp regningen med Finland.

I Finland nærer man en dyp takknemlighet til Tysklands Rikskansler for at han dengang avviste dette krav.

Efter tallose grensekrenkelser og overfall står Finland atter i forsett forsvarskamp mot bolsjevismen.

Forutsetningene for at Finland skal grette sig i denne forsvarskamp,

er nu helt anderledes enn den gang landet stod alene i kampen. Nu fører Stortysklands stridskrefter under sin geniale leder, rikskansler Hitlers kommando ved Finnlands side en fremgangsrik krig mot disse for oss så allfor velkjente sovjetrussiske stridskrefter. Og hertil kommer at ytterligere endel andre folk har innledet krigshandlinger mot Sovjet-Samveldet, slik at det er opstått en enhetsfront som strekker sig helt fra Ishavet til Svartehavet. Under disse omstendigheter er Sovjet-Samveldet forhindret i å stille den overveldende krigsmakt som sist gjorde vår forsvarskamp så fortuilet.

Gjennom den forsvarskamp mot bolsjevismen som nu pågår håper det finske folk å kunne verne om sitt lands frihet og medvirke til at det måtte bli normale forhold i Norden, som ikke lenger vil trues av Russland efteret også dette lands stilling i Europa er blitt normal.

Av de norske vikingefærders saga.

Så lenge mennesker har levd på jorden har vi hatt mennene med utlegselen. Denne urmenneskets livstrang, skapt som et ledd i planen om menneskets erobring av jorden. Det var vikingene omkring år 1000, og det er arkeologene, som nu går de samme veier og leter etter tegn og skrift, for å utforske våre forfedres veier og handlinger. Både vikingen og arkeologen har denne gnist i sig av eventyr som drivkraft for sine handlinger. Alltid er det opplevelsen som lokker. For vikingene var det det nye land, som lå der og vinket — underet, som ventet der ute i det ukjente. For arkeologene er det sporene etter, disse fjernes tiders fedre som ligger der lik skjulte skatter og vin-ker. All dette er eventyr og opplevelse — under og tilkjennegivelser mellom mennesker, som levde et årtusen ifra hverandre i tid.

Mot vest over havet gikk vikingenes veier til de største og mest tiltrækkende steder. Selv om de skulde havne i det store, mystiske Ginnungagap, så var det dog deres livs største opplevelse, selv om det blev den siste. Noget måtte det være der bortover det umåtelige ocean.

Vi nevnte, at forskere hadde arbeidet med dette spørsmålet vedrørende nordmenns opptreden i Amerika omkring år 1000, og det viser sig, at dette arbeide har brakt rike frukter. I 1937 fremstapte arkeologen Fraser ved Virginia-universitetet den påstand, at norske vikinger hadde seilet op elvene fra Hudson Bay, og at de hadde trengt frem til Lake Superior. Dette er jo en påstand, som i hoi grad skiller sig ut fra de tidligere beretninger om Leif Eriksons seilas til Ny Englands kyster. Den seilas, hvis klimaks har funnet sitt uttrykk i Christian Krogh's store slagne maleri «Leif Eriksson oppdager Amerikas».

Men disse vandringer, som Fraser fremlegger beviser for, er av langt senere dato enn Vinlands-ferden, dog allikevel 130 år tidligere enn Columbus' ferd.

I Frasers beretning heter det, at «det i Minnesota ved Kensington er funnet en runesten med årstallet 1362 og en kort beretning om kamper med indianere. Utgravninger i nærheten har bragt økse- hoder og stridskapper av vikingeporinnelse for dagen. Dessuten er det funnet en vikinggrav ved Lake Superior innehol- dende rester av en vikingklær samt et sverd, en stridsøkse og et skjold av unis-

avls der for nogen år siden, hadde han dannet sig en viss årsakssammenheng mellom Hansestedenes opptreden her og forfallet av norske bygder på Grønland. Han mente nemlig, at da de store hansenistiske skuter viste sin overlegenhet i sjofarten, var de gamle norske vikingskutene tid forbi. Det var en naturføydlig utvikling akkurat som overgangen fra seil til damp. Disse skutene var for kostbare å sende i Grønlandsfart, og så ophørte de- ne som utenriksom. Såvidt dr. Nørhønd.

Men et annet moment har sikkerlig også medvirket til Grønlandsfartens ophør, og det var de rike fiskerier, som fant sted på den tiden (1307—1362) i Skagerak, Kattegatt og Oslofjorden. De trakk oppmerksomheten vekk fra de fjerne byg- der i vesten. Dertil kom også svarted- dauen som en medvirkende årsak.

Tilførselen til Grønland stoppet, og de derboende folk hadde valget mellem å forkomme eller forsøke å nå land, hvor de kunde skaffe sig livsopphold på en lettere måte. Og når vi har lest beretningene om Erik Raudes ferder og ensomme tok- ter langs Grønlands kyster, da tror vi ikke at den yngre generasjon vilde slå sig til ro med fullledelsen for sig.

Hvis man nu ser på avstandene sjøveter

Toget fra Majorstuen går med flagg og musikk i spissen ned Slottsbakken.

Stemninger og fornemmelser på den store 17. mai-dag